

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ

ΑΡΧΑΙΑ Γ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΕΛΙΔΩΝ: 4

Γ. ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

Γ1. Από το κείμενο που σας δίνεται, να μεταφράσετε το απόσπασμα: «ὁ δὲ Κύρος, μηδαμῶς, ... ἔρρωμενεστέραις ταῖς γνώμαις».

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Όταν έγινε φανερό ότι δεν θα έβγαιναν οι εχθροί από το οχυρό, ούτε θα έδιναν μάχη εκείνη την ημέρα, ο Κυαξάρης, αφού κάλεσε τον Κύρο και από τους υπόλοιπους τους σημαντικότερους άνδρες, είπε τα εξής: έχω τη γνώμη, είπε, άνδρες, όπως ακριβώς τυχαίνει (συμβαίνει) να είμαστε συντεταγμένοι, κατ' αυτό τον τρόπο (ότι πρέπει) να κινηθούμε προς το οχυρό των αντιπάλων και να καταστήσουμε φανερό ότι θέλουμε να δώσουμε μάχη· γιατί έτσι, είπε, στην περίπτωση που εκείνοι δεν βγουν έξω από το οχυρό, οι δικοί μας θα γυρίσουν πίσω, αφού αποκτήσουν περισσότερο θάρρος, ενώ οι εχθροί, όταν δουν την τόλμη μας, ακόμη περισσότερο θα φοβηθούν. Αυτός τέτοια γνώμη είχε. **Ο Κύρος όμως, σε καμία περίπτωση, είπε, για όνομα των θεών, Κυαξάρη, ας μην ενεργήσουμε κατ' αυτό τον τρόπο. Γιατί, αν πλέον προχωρήσουμε αφού φανερωθούμε, όπως εσύ προτείνεις, οι εχθροί τώρα θα μας βλέπουν να πλησιάζουμε χωρίς να φοβηθούν καθόλου, επειδή γνωρίζουν ότι είναι ασφαλείς ώστε να μη πάθουν κανένα κακό, και όταν αποχωρήσουμε χωρίς να κάνουμε τίποτα, τότε, επειδή (θα) βλέπουν ότι το δικό μας στράτευμα είναι πολύ λιγότερο από το δικό τους, θα μας περιφρονήσουν και την επόμενη μέρα θα βγουν από το οχυρό τους με πολύ πιο ενισχυμένο το φρόνημά τους.**

Μονάδες 10

Γ2. Ποια ήταν η πρόταση που κατέθεσε ο Κυαξάρης στη συνάντησή του με τον Κύρο και τους υπόλοιπους αρχηγούς του στρατεύματος; Ποια ήταν η απάντηση που του έδωσε ο Κύρος;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

βλ μετάφραση

Γ3.α. «...δοκεῖ μοι, ἔφη, ὦ ἄνδρες, ὥσπερ τυγχάνομεν συντεταγμένοι οὕτως ἰέναι πρὸς τὸ ἔρυμα... ἐπειδὴν τε μηδὲν ποιήσαντες ἀπίωμεν, πάλιν καθορώντες ἡμῶν τὸ πλήθος πολὺ ἐνδεέστερον τοῦ ἑαυτῶν καταφρονήσουσι, καὶ αὔριον ἐξίασι πολὺ ἐρρωμενεστέραις ταῖς γνώμαις.»

Από τα παραπάνω αποσπάσματα να βρεθούν τα ουσιαστικά της γ' κλίσης και να γραφούν στον αντίθετο αριθμό.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

τὸ ἔρυμα => τὰ ἐρύματα
ὦ ἄνδρες => ὦ ἄνερ
τὸ πλήθος => τὰ πλήθη

Μονάδες 1,5

β. Στο παρακάτω απόσπασμα να εντοπιστούν τρία επίθετα και δύο επιρρήματα και να γραφούν τα παραθετικά τους.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Επιρρήματα:

μάλα **μᾶλλον** μάλιστα

πολύ πλέον πλείστα

Επίθετα:

ἀσφαλεῖ ἀσφαλεστέρω ἀσφαλεστάτῳ

ἐνδεές **ἐνδεέστερον** ἐνδεέστατον

ἐρρωμμέναις **ἐρρωμενεστέραις** ἐρρωμενεστάταις

Μονάδες 2,5

γ. « **δοκεῖ μοι, ἔφη, ὦ ἄνδρες, ὥσπερ τυγχάνομεν συντεταγμένοι οὕτως ἰέναι** πρὸς τὸ ἔρυμα τῶν ἀνδρῶν καὶ δηλοῦν ὅτι θέλομεν **μάχεσθαι.**»

Να γραφούν οι ρηματικοί τύποι με έντονα γράμματα στο γ' ενικό μέλλοντα οριστικής στην ίδια φωνή.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

δοκεῖ => δόξει

ἔφη => φήσει

τυγχάνομεν => τεύξεται

συντεταγμένοι => συντάξεται

ἰέναι => εἶσι (ν)

μάχεσθαι => μαχεῖται (και μαχήσεται ή μαχέσεται)

Μονάδες 6

(Μονάδες 10)

Γ4. α. Να γίνει πλήρης αναγνώριση των προτάσεων του παρακάτω αποσπάσματος:

«Ὡς δὲ δῆλον ἐγένετο ὅτι οὐκ ἐξίοιεν οἱ πολέμοι ἐκ τοῦ ἐρύματος οὐδὲ μάχην ποιήσονται ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὁ μὲν Κυαζάρης καλέσας τὸν Κύρον καὶ τῶν ἄλλων τοὺς ἐπικαιρίους ἔλεξε τοιάδε.»

Μονάδες 4

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

- «Ὡς δὲ δῆλον ἐγένετο»

Δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση. Εισάγεται με τον χρονικό σύνδεσμο ὡς, εκφέρεται με οριστική αορίστου (ἐγένετο) γιατί δηλώνει το πραγματικό και το προτερόχρονο σε σχέση με την κύρια πρόταση. Λειτουργεί συντακτικά ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο ρήμα της κύριας πρότασης.

- «ὅτι οὐκ ἐξίοιεν οἱ πολέμοι ἐκ τοῦ ἐρύματος»
- «οὐδὲ μάχην ποιήσονται ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ»

Δύο δευτερεύουσες ονοματικές ειδικές προτάσεις που ενώνονται παρατακτικά με τον σύνδεσμο οὐδὲ.

Εισάγονται με τον ειδικό σύνδεσμο «ὅτι» (δηλώνει αντικειμενική κρίση).

Εκφέρονται με ευκτική πλαγίου λόγου, επειδή εξαρτώνται από απρόσωπη έκφραση ιστορικού χρόνου (δῆλον ἐγένετο) και η οποία μεταφέρει το περιεχόμενο της πρότασης στο παρελθόν. Λειτουργούν συντακτικά ως υποκείμενο στην απρόσωπη έκφραση «δῆλον ἐγένετο».

- ὁ μὲν Κυαζάρης καλέσας τὸν Κύρον καὶ τῶν ἄλλων τοὺς ἐπικαιρίους ἔλεξε τοιάδε.»

Κύρια πρόταση κρίσεως που εκφέρεται με οριστική (ἔλεξε) γιατί δηλώνει το πραγματικό

Μονάδες 4

β. Να αναγνωριστούν συντακτικά οι παρακάτω λέξεις του κειμένου: **τῶν ἄλλων, τούτῳ, συντεταγμένοι, μάχεσθαι, ἀπίασιν, ἐν ἀσφαλεῖ.**

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

τῶν ἄλλων: γενική διαιρετική στο «τοὺς ἐπικαιρίους» (ετερόπτωτος ονοματικός προσδιορισμός).

τούτω: δοτική προσωπική του κρίνοντος προσώπου από το ρ. ἔδoκει.

συντεταγμένοι: κατηγορηματική μετοχή από το συνδετικό ρήμα τυγχάνομεν, συνημμένη / αναφέρεται στο Υποκείμενο του ρήματος ἡμεῖς.

μάχεσθαι: Αντικείμενο στο ρήμα θέλομεν, ειδικό απαρέμφατο με Υποκείμενο το ἡμεῖς (ταυτοπροσωπία).

ἀπίασιν: Ρήμα

ἐν ἀσφαλεῖ: εμπρόθετος προσδιορισμός της κατάστασης στο ρήμα εἰσί.

Μονάδες 6

γ. Να βρεθεί το είδος του υποθετικού λόγου αφού δηλωθεί η εκφορά της υπόθεσης και της απόδοσης:

«ἐὰν μὴ ἀντεπεξίωσιν ἐκεῖνοι, οἱ μὲν ἡμέτεροι μᾶλλον θαρρήσαντες **ἀπίασιν**, οἱ πολέμοι δὲ τὴν τόλμαν ἰδόντες ἡμῶν μᾶλλον φοβήσονται.»

Μονάδες 3

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

ἐὰν μὴ **ἀντεπεξίωσιν** ἐκεῖνοι: Υπόθεση (ἐάν + υποτακτική ενεστώτα)

οἱ μὲν ἡμέτεροι μᾶλλον θαρρήσαντες **ἀπίασιν**: Απόδοση ενεστώτας με σημασία μέλλοντα

οἱ πολέμοι δὲ τὴν τόλμαν ἰδόντες ἡμῶν μᾶλλον **φοβήσονται**: Απόδοση μέλλοντα

Εκφράζει το Προσδοκώμενο

Μονάδες 10

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!